పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

23. అల్ మోమినూన్ సూరహ్ పరిచయం

అల్లాహ్ ఈ సూరాలో విశ్వాసుల సాఫల్యం శుభవార్తను గురించి పేర్కొన్నాడు. అల్లాహ్ విశ్వాసులకు సాఫల్య మార్గాన్ని ప్రసాదించాడు. ఒకవేళ విశ్వాసులు ఈ మార్గాన్ని అనుసరిస్తే ఇన్షా అల్లాహ్ తప్పకుండా సాఫల్యం పొందగలరు. అదేమిటంటే ప్రవక్త (స) సాక్ష్యం ఇచ్చినట్లు వీరు కూడా సాక్ష్యం ఇవ్వాలి. అంటే తౌహీద్ (ఏకదైవారాధన) సందేశ ప్రచారం చేయాలి. ఈనాడు ప్రపంచంలో ప్రతిచోటా ముస్లిములు పరాభవం పాలౌతున్నారు. దీనికంతటికీ ప్రధాన కారణం ఏమిటంటే ముస్లిములు సత్కార్యాలకు దూరంగా ఉన్నారు. తమ ఆచరణల ద్వారా, తమ జీవితం ద్వారా సత్యానికి సాక్ష్యం ఇవ్వడం లేదు.

ఈ సూరాలో సాఫల్యం పొందే విశ్వాసుల ప్రత్యేకతలు, గుణాలు పేర్కొనబడ్డాయి. ముస్లిములు ఈ సుగుణాలను అవలంబించాలి. తమ ప్రవర్తనను మార్చుకోవాలి. తమ్ముతాము సరిదిద్దుకోవాలి. ఉదాహరణకు సాఫల్యం పొందే ముస్లిములు నమాజును స్థాపిస్తారు. అనవసరమైన బాతాకానీలతో కాలాన్ని వ్యర్థం చేయరు. పరోక్ష నిందలకు, అపనిందలకు, చాడీలకు, నృత్యసంగీతాలకు దూరంగా ఉంటారు. తమ ధనం నుండి జకాత్‌ను చెల్లిస్తారు. వ్యభిచారానికి దూరంగా ఉంటారు. సాఫల్య భాగ్యం గల ముస్లిములు సత్యసంధత కలిగి ఉంటారు. చేసిన వాగ్దానాలను నెరవేరుస్తారు. తమ నమాజులను పరిరక్షించుకుంటారు. ముస్లిములు ఇటువంటి సద్గుణాల్ని అవలంబించాలి.

సంక్షిప్తంగా ఈ సూరాలో ఉన్న హితబోధ ఏమిటంటే ముస్లిములు తమ విశ్వాసం ద్వారా, సత్కార్యాల ద్వారా, ఆచరణల ద్వారా సాక్ష్యం ఇవ్వాలి. విశ్వాసులు మరింత సద్గుణసంపన్నులుగా మారితే అల్లాహ్ వాగ్దానం ప్రకారం ఉభయలోకాల్లోనూ వారికి గౌరవం, ధనం, అధికారం, శాంతిభద్రతలు సమస్తమూ ప్రాప్తిస్తాయి. తీర్పుదినం నాడు గొప్ప సాఫల్యం కూడా లభిస్తుంది.

https://teluguislam.net/quran/

23. అల్ మోమినూన్

ఆయత్‌లు : 118 **అవతరణ : మక్కాలో**

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) నిస్సందేహంగా విశ్వాసులు సాఫల్యం పొందుతారు. (2) వీరు తమ నమాజులను వినమ్రతతో పాటిస్తారు. (3) అనవసర విషయాల జోలికి పోరు. (4) జకాత్‌ను చెల్లిస్తారు. (5) తమ మర్మాంగాలను పరిరక్షించుకుంటారు. (6) తమ భార్యల, తమ అధీనంలో ఉన్న స్త్రీల విషయంలో తప్ప. వీరి విషయంలో వారు నిందార్హులు కారు. (7) ఎవరయినా దీనికి మించి కోరుకుంటే వారే అత్యాచారం చేసేవారు. (8) వీరు తమ అమానతులకు, తమ వాగ్దానాలకు కట్టుబడి ఉంటారు. (9) వీరు తమ నమాజులను శ్రద్ధగా కాపాడుకుంటారు. (10) వీరే వారసులు (11) వీరు స్వర్గాన్ని వారసత్వంగా పొందేవారు. ఇందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. (12) మేము మానవుణ్ణి సారవంతమైన మట్టితో సృష్టించాము. (13) ఆ తరువాత అతన్ని ఒక సురక్షితమైన ప్రదేశంలో పడే బిందువుగా చేశాము. (14) ఆ తరువాత ఈ బిందువును ముద్దగా చేశాము. ఆపై ముద్దను కండగా మార్చాము. ఆపై కండను ఎముకలుగా చేశాము. ఆపై ఎముకలకు మాంసాన్ని తొడిగించాము. ఆపై దానిని అపూర్వమైన సృష్టిగా చేసి వేశాము. అల్లాహ్‌యే గొప్ప శుభాలు గలవాడు. సృష్టికర్తల లోకెల్లా ఉత్తమ సృష్టికర్త. (15) నిస్సందేహంగా మీరు దీని తరువాత మరణాన్ని చవిచూస్తారు. (16) మళ్ళీ నిస్సందేహంగా మీరు ప్రళయదినం నాడు తిరిగి లేపబడతారు. (17) మేము మీపైన ఏడు మార్గాలను నిర్మించాము. సృష్టితాల పట్ల మేము ఏమరుపాటుకు గురయి లేము. (18) ఆకాశం నుండి మేము లెక్క ప్రకారం ఒక ప్రత్యేక పరిమాణంలో జలాన్ని దింపాము. దాన్ని భూమి లోపల నిలువ చేసి ఉంచాము. మేము దానిని ఎలా కోరితే అలా మాయం చేయగల సమర్థులం.

آيَاتُهَا 118 — 23 سُوْرَةُ الْمُؤْمِنُوْنَ مَكِّيَّةٌ — رُكُوْعَاتُهَا 6

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿1﴾ الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ صَلَاتِهِمْ
خٰشِعُوْنَ ﴿2﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُوْنَ
﴿3﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ لِلزَّكٰوةِ فٰعِلُوْنَ ﴿4﴾ وَالَّذِيْنَ
هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ حٰفِظُوْنَ ﴿5﴾
اِلَّا عَلٰۤى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ
فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ ﴿6﴾
فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَآءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعٰدُوْنَ ﴿7﴾
وَالَّذِيْنَ هُمْ لِاَمٰنٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رٰعُوْنَ ﴿8﴾
وَالَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَوٰتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ﴿9﴾
اُولٰٓئِكَ هُمُ الْوٰرِثُوْنَ ﴿10﴾
الَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿11﴾
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ طِيْنٍ ﴿12﴾
ثُمَّ جَعَلْنٰهُ نُطْفَةً فِيْ قَرَارٍ مَّكِيْنٍ ﴿13﴾
ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ
مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظٰمًا فَكَسَوْنَا الْعِظٰمَ
لَحْمًا ثُمَّ اَنْشَاْنٰهُ خَلْقًا اٰخَرَ فَتَبٰرَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ
الْخٰلِقِيْنَ ﴿14﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ لَمَيِّتُوْنَ
﴿15﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُوْنَ ﴿16﴾
وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَآئِقَ وَمَا كُنَّا
عَنِ الْخَلْقِ غٰفِلِيْنَ ﴿17﴾
وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَاَسْكَنّٰهُ فِي
الْاَرْضِ وَاِنَّا عَلٰى ذَهَابٍۢ بِهٖ لَقٰدِرُوْنَ ﴿18﴾

فَاَنْشَاْنَا لَكُمْ بِهٖ جَنّٰتٍ مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّاَعْنَابٍ ۘ لَكُمْ فِيْهَا فَوَاكِهُ كَثِيْرَةٌ وَّمِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۙ﴿19﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُوْرِ سَيْنَآءَ تَنْۢبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْاٰكِلِيْنَ ﴿20﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۭ نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا فِيْ بُطُوْنِهَا وَلَكُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ كَثِيْرَةٌ وَّمِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۙ﴿21﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُوْنَ ﴿22﴾ ع 1 22 1	(19) ఆ నీటి ద్వారా మేము మీ కొరకు ఖర్జూరపు తోటలనూ, ద్రాక్ష తోటలనూ సృష్టించాము. ఈ తోటలలో మీ కొరకు చాలా గొప్ప రుచికరమైన ఫలాలు ఉన్నాయి. వాటి ద్వారా మీరు ఉపాధిని పొందుతున్నారు. (20) అంతేకాక మేము సినాయ్ పర్వత ప్రాంతంలో పుట్టే చెట్టును కూడా సృష్టించాము. దానివల్ల నూనె లభిస్తుంది. అంతేకాక కూరగా కూడా తినేవారికి ఉపయోగపడుతుంది. (21) స్పష్టంగా పశువులలో కూడా మీ కొరకు ఒక గుణపాఠం ఉంది. వాటి గర్భాల నుంచి మేము మీకు ఒక వస్తువును త్రాగిస్తున్నాము. మీ కొరకు దానిలో మరెన్నో లాభాలు ఉన్నాయి. అంతేకాక వాటిని మీరు తింటారు కూడా. (22) మీరు వాటిపై, పడవలపై కూడా ప్రయాణిస్తారు.

1-22 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం

వాక్యాల సంబంధం: ఈ వాక్యాల్లో విశ్వాసుల సద్గుణాలను పేర్కొనడం జరిగింది. వీరు అల్లాహ్ భీతి కలిగి ఉంటారని, నమాజుకు కట్టుబడి ఉంటారని, జకాత్ చెల్లిస్తారని, వ్యభిచారానికి పాల్పడరని, సత్యసంధత కలిగి ఉంటారని, వాగ్దానాన్ని నెరవేరుస్తారని, తమ నమాజులను పరిరక్షిస్తారని ఇలాంటి గొప్పగుణాలు గలవారే స్వర్గానికి వారసులు అవుతారని విశదపర్చబడింది. అంటే నమాజుకు కట్టుబడిలేనివాడు ముస్లిం కాడు, జకాత్ చెల్లించనివాడు ముస్లిం కాడు. సత్యసంధత లేనివాడు ముస్లింకాడు. అదే విధంగా వాగ్దానాలు నెరవేర్చనివాడు ముస్లిం కాడు. – అంటే అతని మనసులో సరైన విశ్వాసం లేదు.

1-11 ఈ వాక్యాలలో విశ్వాసుల సద్గుణాలు పేర్కొనబడ్డాయి. వీటిని అవలంబించిన ప్రతివారూ తప్పకుండా సాఫల్యం పొందుతారు. సాఫల్యం అంటే నరకం నుండి విముక్తి, స్వర్గ ప్రవేశం. సూరె ఆలి ఇమ్రాన్‌లోని 185వ వాక్యంలో ఇలా పేర్కొనబడింది.–"నరక విముక్తి పొంది, స్వర్గ ప్రవేశం లభించిన వాడు సాఫల్యం పొందాడు." (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఫలాహ్ అంటే చీల్చటం, కోయటం. అందువల్లే రైతును కూడా ఫల్లాహ్ అంటారు. ఎందుకంటే రైతు భూమిని దున్ని అందులో విత్తనాలు నాటుతాడు. ముఫ్లెహ్ అంటే సాఫల్యం పొందేవాడు. ఎందుకంటే కష్టాలను, ఆటంకాలను చీల్చుతూ భరిస్తూ తన గమ్యాన్ని చేరుకుంటాడు. సాఫల్య మార్గాలు అతని కొరకు తెరచుకుంటాయి. ఇస్లాం దృష్టిలో ఇహలోకంలో ఉంటూ అల్లాహ్ సంతృప్తి, ప్రసన్నత పొందినవాడే సాఫల్యం పొందుతాడు. అతనికి పరలోకంలో దైవకారుణ్యం, క్షమాపణ లభిస్తాయి. అంటే అతని ఇహపరాలు రెండూ సఫలీకృతమవుతాయి. అసలు సాఫల్యం పరలోక సాఫల్యం. (అహసనుల్ బయాన్)

మొదటి సద్గుణం ఏమిటంటే విశ్వాసులు తమ నమాజులలో వినమ్రత, విధేయతలను పాటిస్తారు. అంటే నిదానంగా నమాజ్ చదువుతారు. అటుఇటు చూడరు. దైవభీతి వారి హృదయాల్లో చోటు చేసుకుంటుంది. ఒక్కోసారి దైవభీతివల్ల వారి కళ్లలోనుంచి కన్నీళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి. సూరె తాహాలో అల్లాహ్ ఆదేశం ఇలా ఉంది. "(ఓ

https://teluguislam.net/quran/

ప్రవక్తా!) నన్ను జ్ఞాపకముంచుకోవటానికి నమాజు స్థాపించండి.” (తాహా –14). అందువల్లే అశ్రద్ధగా, వినమ్రతలేకుండా పాటించిన నమాజు పరిపూర్ణం కాదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్) అంటే నమాజును నిర్మలమైన మనస్సుతో, భక్తిశ్రద్ధలతో పాటించాలి. అటుఇటు చూడటంగాని, దుస్తులు సరిచేసుకోవటంగాని చేయరాదు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

మూడవ సద్గుణం ఏమిటంటే వీరు తమ ధనసంపదల్లో నుంచి జకాత్‌ను చెల్లిస్తారు. దీని భావాన్ని కొందరు ‘సాటి కల్పించటానికి, పాపాలకు దూరంగా ఉంటారని, మరికొందరు జకాత్ చెల్లించి తమ్ముతాము పరిశుద్ధపరచుకుంటారని వ్యాఖ్యానించారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

నాల్గవ సుద్గుణం ఏమిటంటే వీరు తమ మర్మాంగాలను పరిరక్షించుకుంటారు. అంటే నగ్నత్వానికీ, అశ్లీలానికీ, వ్యభిచారానికి, స్వలింగ సంపర్కానికి, సిగ్గుమాలిన పనులకు దూరంగా ఉంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్), (తైసీరుర్రహ్మాన్)

కేవలం తమ భార్యల విషయంలో, బానిస స్త్రీల విషయంలో అభ్యంతరం లేదని అంటే అది ధర్మసమ్మతం అని పేర్కొనబడింది. ఇంకా ఈ హద్దులు దాటి ప్రవర్తించే వారు అల్లాహ్ దృష్టిలో దుర్మార్గులని సెలవియ్యబడింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఒక్క నిమిషం ఆలోచించి చూడండి. సాఫల్యానికి విశ్వాసంతో పాటు తన మర్మాంగాన్ని పరిరక్షించుకోవటం కూడా తప్పనిసరిగా పేర్కొనబడింది. అంటే తన మర్మాంగాన్ని పరిరక్షించుకోనివాడు సాఫల్యం పొందలేడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్) నిజమైన విశ్వాసులు అల్లాహ్ పట్లగాని, తోటి సోదరుల పట్లగాని చేసిన వాగ్దానాలను నెరవేర్చుతారు. అంటే వాగ్దానభంగం చేయరు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఆరవ సద్గుణం ఏమిటంటే వీరు తమ నమాజులను పరిరక్షించుకుంటారు. అంటే ఐదు పూటల నమాజును తప్పనిసరిగా పాటిస్తారు. పరిశుద్ధతా నియమాలను పాటిస్తారు. రుకూలు సజ్దాలు వినమ్రతతో చేస్తారు. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే నమాజును ప్రవక్త (స) సంప్రదాయం ప్రకారమే ఆచరిస్తారు. సాఫల్యంలో నమాజుకి ప్రధానమైన స్థానం ఉంది. విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే ఈనాడు ముస్లిం దీన్ని ఇతర సత్కార్యాల్లా భావిస్తున్నాడు. విశ్వాసికిఅవిశ్వాసికి మధ్య భేదం ఒక్క నమాజులోనే ఉంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

ఈ సద్గుణాలన్నీ కలిగి ఉన్నవాడే పరిపూర్ణ ముస్లిం అనబడతాడు. గొప్ప సాఫల్యం పొందుతాడు. స్వర్గానికి వారసుడౌతాడు. అల్లాహ్ మనందరికీ ఈ భాగ్యం ప్రసాదించుగాక. (ఆమీన్) (తైసీరుర్రహ్మాన్)

అల్లాహ్‌ను అడిగితే ఫిర్‌దౌస్ అడగండి అని, ఇక్కడ నుండే స్వర్గపు నదులన్నీ పారుతాయని, దీనిపై అల్లాహ్ సింహాసనం ఉందని ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. మీలో ప్రతి ఒక్కరికీ రెండు స్థానాలు ఉన్నాయి. పాపాత్ములయితే నరకంలోని స్థానం, పుణ్యాత్ములయితే స్వర్గంలోని స్థానం. (ఇబ్నె అబీహాతిమ్), (తఫ్సీరె ఇబ్నె కసీర్)

అల్లాహ్ ఆదమ్ (అ)ని సారవంతమైన మట్టితో సృష్టించాడు. అందుకే మానవుల రంగులు వేరువేరుగా ఉంటాయి. అందుకే మానవుల్లో తెలుపు, నలుపు, ఎరుపు, మంచి, చెడ్డ, పుణ్యాత్ములు పాపాత్ములు వివిధ గుణాలు గలవారున్నారు. అంటే మానవుణ్ణి మేము వీర్య బిందువుతో సృష్టించాము. ఆ తరువాత దాన్ని కండగా మార్చాము, దాన్ని అస్థిపంజరంగా మార్చాము. దానికి మాంసాన్ని తొడిగించాము. మానవుని శరీరమంతా నశిస్తుంది. కాని వెన్నెముక క్రిందిభాగం మాత్రం మిగిలి ఉంటుంది. దాని ద్వారానే మళ్ళీ లేపడం జరుగుతుంది.

15-16 మానవుడు కొన్ని సంవత్సరాలు జీవించి మరణిస్తాడు. పరీక్షించే నిమిత్తం మానవున్ని సృష్టించిన ఆ అల్లాహ్ తిరిగి లేపి విచారణ జరిపి తగిన విధంగా సత్కరిస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఉనికి లేని మానవుణ్ణి అల్లాహ్ ఉనికిలోనికి తెచ్చాడు. భూమ్యాకాశాలను సృష్టించడం మానవున్ని సృష్టించడం

وَلَقَدۡ اَرۡسَلۡنَا نُوۡحًا اِلٰى قَوۡمِهٖ فَقَالَ يٰقَوۡمِ اعۡبُدُوا اللّٰهَ مَا لَـكُمۡ مِّنۡ اِلٰهٍ غَيۡرُهٗ ‌ؕ اَفَلَا تَتَّقُوۡنَ ﴿23﴾
فَقَالَ الۡمَلَؤُا الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا مِنۡ قَوۡمِهٖ مَا هٰذَاۤ اِلَّا بَشَرٌ مِّثۡلُكُمۡ ۙ يُرِيۡدُ اَنۡ يَّتَفَضَّلَ عَلَيۡكُمۡ ‌ؕ وَلَوۡ شَآءَ اللّٰهُ لَاَنۡزَلَ مَلٰٓـئِكَةً ‌ ۖۚ مَّا سَمِعۡنَا بِهٰذَا فِىۡۤ اٰبَآئِنَا الۡاَوَّلِيۡنَ‌ ۚ ﴿24﴾
اِنۡ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ ۢ بِهٖ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوۡا بِهٖ حَتّٰى حِيۡنٍ ﴿25﴾
قَالَ رَبِّ انْصُرۡنِىۡ بِمَا كَذَّبُوۡنِ ﴿26﴾

(23) మేము నూహ్‌ను అతని జాతి ప్రజల వద్దకు పంపాము. అతను ఇలా అన్నాడు: ఓ నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్‌కే దాస్యం చేయండి. ఆయన తప్ప మీకు ఆరాధ్యులెవ్వరూ లేరు. మరి మీరెందుకు భయపడరు? (24) తిరస్కరించిన అతని జాతి నాయకులు ఇలా అన్నారు; " ఈ వ్యక్తి మీవంటి ఒక మానవుడే తప్ప మరేమి కాడు. మీపై ఆధిక్యం సంపాదించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అల్లాహ్ గనక కోరితే దైవదూతలనే పంపి ఉండేవాడు. ఈ విషయాన్ని మేము మా పెద్దల నుండి కూడా వినలేదు. (25) అసలు విషయం ఏమిటంటే ఈ మనిషికి కొంచెం పిచ్చిపట్టింది. ఇంకా కొంత కాలం వేచి చూడండి." (26) నూహ్ (అ) ఇలా ప్రార్థించారు, "ప్రభూ! ఈ ప్రజలు నన్ను నిరాకరించారు. ఇక నిన్నే నేను శరణు కోరుతున్నాను".

కంటే కష్టతరమైనది (సూరతుల్ మూమిన్ -57) దీన్ని బట్టి అల్లాహ్ శక్తి సామర్థ్యాలు తెలుస్తున్నాయి. అంటే మేము మీ అందరినీ సృష్టించి మరచి కూర్చొని లేము. వీటన్నిటినీ ఒక వ్యవస్థ ప్రకారం నడుపుతున్నాము. లేకపోతే అంతా తలక్రిందులైపోతుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్).

నీరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాల్లోని ఒక గొప్ప అనుగ్రహం. అవసరమున్నంత నీటిని మేము వర్షం ద్వారా దింపుతాము. ఇంకా దాన్ని భూమిలో నిల్వ చేస్తాము. నదుల ద్వారా, జలపాతాల ద్వారా, దాన్ని ప్రజల వరకు చేరవేస్తాము. (అజ్జుమర్-21) అల్లాహ్ ఎప్పుడు తలచుకుంటే అప్పుడు ఆ నీటిని మాయం చెయ్యగలడు. అందువల్ల మానవులు ఎల్లప్పుడు అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞులై ఉండాలి. దైవభీతితో జీవించాలి. ఏ సమయంలోనయినా ఈ అనుగ్రహాలు వెనక్కి తీసుకోబడతాయి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

19 : మేము ఈ నీటి ద్వారానే ఖర్జూరం, ద్రాక్షవంటి తోటలను సృష్టించాము. వీటిలో వివిధ రుచులు గల ఫలాలు ఉన్నాయి. వీటిలో కొన్నింటిని మీరు ఆహారంగా ఉపయోగిస్తున్నారు. ఖర్జురాన్ని, ద్రాక్షను ప్రత్యేకంగా ఎందుకు ప్రస్తావించటం జరిగిందంటే ఈ రెండు రకాల ఫలాలను ఇక్కడి ప్రజలు అమితంగా ప్రేమించేవారు. అదే విధంగా ఇతర దేశాల్లో రకరకాల ఫలాలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని అనుభవిస్తూ అక్కడి ప్రజలు అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞులై ఉండాలి. అదే విధంగా మేము ఒక వృక్షాన్ని సృష్టించాము. అది సీనా ప్రాంతంలో పుష్కలంగా పండుతుంది. అంటే జైతూన్ వృక్షం. దాని నుండి నూనె లభిస్తుంది. దాన్ని ప్రజలు కూరగా కూడా ఉపయోగిస్తారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

21-22 : జంతువులు కూడా అల్లాహ్ అనుగ్రహాలే, వీటిలో మానవులకు అనేక లాభాలు, ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. మానవుని సృష్టిలో, ఇతర సృష్టితాల్లో మానవుడు నేర్చుకోవలసిన విషయాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఏకదైవారాధననే రుజువు చేస్తున్నాయి. ఈ వాక్యంలో జంతువుల గురించి, పడవల గురించి, పాల గురించి, జంతువుల చర్మాల గురించి, వాటివల్ల కలిగే లాభాల గురించి ప్రస్తావించబడింది. ఈ అనుగ్రహాలన్నీ అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞులై ఉండాలని, ఆయన్నే ఆరాధించాలని, ఆయనకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరాదని గుణపాఠం నేర్పుతున్నాయి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

(27) మేము అతనికి ఇలా వహీ పంపాము; "మా పర్యవేక్షణలో, మా వహీ ప్రకారం ఒక నావను తయారు చేయి. మా ఆజ్ఞ వచ్చిన తరువాత, పొయ్యి పొంగినప్పుడు, ప్రతి జాతి నుండి ఒక్కొక్క జంటను, నీ కుటుంబం వారిని తీసుకొని అందులో ఎక్కు వ్యతిరేకంగా తీర్పు ఇవ్వబడినవారు తప్ప. దుర్మార్గుల విషయంలో నాతో ఏమీ మాట్లాడ వద్దు. నిస్సందేహంగా వారు మునిగిపోయేవారే. (28) ఆ తరువాత నీవు నీ సహచరులతోపాటు నావ పైకి ఎక్కినప్పుడు, "దుర్మార్గుల నుండి మాకు విమోచనం కలిగించిన దేవునికి కృతజ్ఞతలు" అని అను.

(29) ఇంకా, "స్వామి! నన్ను శుభప్రదమైన స్థలంలో దించు. నీవే దించే వారిలో ఉత్తముడవు" అని పలుకు. (30) ఈ వృత్తాంతంలో అనేక సూచనలు ఉన్నాయి. మేము ప్రజలను తప్పకుండా పరీక్షకు గురిచేస్తాము. (31) మేము వారి తరువాత మరొక తరాన్ని లేపాము. (32) వారిలో నుండే వారి వద్దకు; "అల్లాహ్‌కే దాస్యం చేయండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడెవ్వడూ లేడు. మీరెందుకు భయభక్తులను అవలంబించరు?" అని బోధించే ఒక ప్రవక్తను పంపాము. (33) తిరస్కరించిన, పరలోక సమావేశాన్ని ధిక్కరించిన, ఇహలోక జీవితంలో మేము భాగ్యం ప్రసాదించిన అతని జాతి నాయకులు ఇలా అనసాగారు, "ఈ వ్యక్తి కేవలం మానవుడు తప్ప ఏమీ కాడు, మీరు తినేదాన్నే ఇతడూ తింటున్నాడు, మీరు త్రాగేదాన్నే ఇతడూ త్రాగుతున్నాడు. (34) మీరే గనుక మీలాంటి మానవునికి విధేయత చూపితే, తప్పకుండా మీరు నష్టానికే గురి అవుతారు. (35) మీరు మరణించి మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత, ఎముకలు కుళ్ళిపోయిన తరువాత, మీరు సమాధుల నుండి బయటికి తీయబడతారని వాదిస్తున్నాడా?

(36) లేదు లేదు, మీకు చేయబడే ఈ వాగ్దానం అసంభవం.

فَاَوۡحَيۡنَاۤ اِلَيۡهِ اَنِ اصۡنَعِ الۡـفُلۡكَ بِاَعۡيُنِنَا
وَوَحۡيِنَا فَاِذَا جَآءَ اَمۡرُنَا وَفَارَ التَّنُّوۡرُ ۙ
فَاسۡلُكۡ فِيۡهَا مِنۡ كُلٍّ زَوۡجَيۡنِ اثۡنَيۡنِ وَاَهۡلَكَ
اِلَّا مَنۡ سَبَقَ عَلَيۡهِ الۡقَوۡلُ مِنۡهُمۡ‌ ۚ وَلَا تُخَاطِبۡنِىۡ
فِى الَّذِيۡنَ ظَلَمُوۡا ۚ اِنَّهُمۡ مُّغۡرَقُوۡنَ ﴿27﴾
فَاِذَا اسۡتَوَيۡتَ اَنۡتَ وَمَنۡ مَّعَكَ عَلَى الۡفُلۡكِ
فَقُلِ الۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡ نَجّٰٮنَا مِنَ الۡقَوۡمِ
الظّٰلِمِيۡنَ ﴿28﴾
وَقُلْ رَّبِّ اَنۡزِلۡنِىۡ مُنۡزَلًا مُّبٰرَكًا وَّاَنۡتَ خَيۡرُ
الۡمُنۡزِلِيۡنَ ﴿29﴾
اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ وَّاِنۡ كُنَّا لَمُبۡتَلِيۡنَ ﴿30﴾
ثُمَّ اَنۡشَاۡنَا مِنۡۢ بَعۡدِهِمۡ قَرۡنًا اٰخَرِيۡنَ‌ۚ ﴿31﴾
فَاَرۡسَلۡنَا فِيۡهِمۡ رَسُوۡلًا مِّنۡهُمۡ اَنِ اعۡبُدُوا اللّٰهَ
مَا لَـكُمۡ مِّنۡ اِلٰهٍ غَيۡرُهٗ‌ ؕ اَفَلَا تَتَّقُوۡنَ ﴿32﴾ ع 2 10 2
وَقَالَ الۡمَلَاُ مِنۡ قَوۡمِهِ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا وَكَذَّبُوۡا
بِلِقَآءِ الۡاٰخِرَةِ وَاَتۡرَفۡنٰهُمۡ فِى الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا ۙ مَا
هٰذَاۤ اِلَّا بَشَرٌ مِّثۡلُكُمۡ ۙ يَاۡكُلُ مِمَّا تَاۡكُلُوۡنَ مِنۡهُ
وَيَشۡرَبُ مِمَّا تَشۡرَبُوۡنَ ۙ ﴿33﴾
وَلَـئِنۡ اَطَعۡتُمۡ بَشَرًا مِّثۡلَكُمۡ ۙ اِنَّكُمۡ اِذًا
لَّخٰسِرُوۡنَ ۙ ﴿34﴾
اَيَعِدُكُمۡ اَنَّكُمۡ اِذَا مِتُّمۡ وَكُنۡتُمۡ تُرَابًا
وَّعِظَامًا اَنَّكُمۡ مُّخۡرَجُوۡنَ ۙ ﴿35﴾
هَيۡهَاتَ هَيۡهَاتَ لِمَا تُوۡعَدُوۡنَ ۙ ﴿36﴾

(37) ప్రాపంచిక జీవితం తప్ప మరో జీవితం లేనే లేదు. మనం ఇక్కడే జన్మిస్తాము. ఇక్కడే మరణిస్తాము. మనం ఎంతమాత్రం తిరిగి లేపబడము. (38) కేవలం ఈ వ్యక్తి అల్లాహ్‌పై అసత్యాలు పలుకుతున్నాడు. అతన్ని మేము ఎన్నటికీ నమ్మము. (39) అప్పుడు దైవప్రవక్త ఇలా ప్రార్థించాడు, “ప్రభూ! వారు నన్ను తిరస్కరించారు, ఇక నువ్వే నన్ను కాపాడు.” (40) అప్పుడు ఇలా సెలవియ్యబడింది, “వారు తాము చేసిన దానికి పశ్చాత్తాపపడే సమయం దగ్గరలోనే ఉంది.”

(41) వాస్తవంగా ఒక పెద్ద అరుపు వారిని చుట్టుముట్టింది. మేము వెంటనే వారిని జంతువుల కసువులా చేసివేశాము. దుర్మార్గులారా! దూరంకండి. (42) మేము వారి తరువాత అనేక జాతులను ప్రభవింపజేశాము. (43) ఏ జాతి అయినా తన గడువుకు ముందు నశించనూ లేదు, తన గడువు తరువాత జీవించనూ లేదు. (44) తరువాత మేము మా ప్రవక్తలను ఒకరి తరువాత ఒకరిని పంపాము. ప్రతి జాతి దాని ప్రవక్త వచ్చినప్పుడల్లా అతన్ని తిరస్కరిస్తూనే ఉంది. ఇలాంటి జాతులన్నింటినీ మేము నాశనం చేస్తూనే పోయాము. చివరకు వారిని కథలుగా చేసివేశాము. అవిశ్వాసులు నాశనమగు గాక! (45) ఆ తరువాత మేము మూసానూ, అతని సోదరుడు హారూన్‌నూ, మా ఆదేశాలతోనూ, స్పష్టమైన ప్రమాణాలతోనూ, (46) ఫిరఔను వద్దకూ అతని సభికులవద్దకూ పంపాము. కాని వారు పొగరుబోతులై అహంకారంగా ప్రవర్తించారు. (47) మేము మాలాంటి వారయిన ఈ ఇద్దరు వ్యక్తులను విశ్వసించాలా? అంతేకాక వారి జాతివారు మా సేవకులుగా ఉన్నారు.

(48) ఆ విధంగా వారు ఆ ఇద్దరినీ తిరస్కరించారు. వినాశనానికి గురయ్యారు.

(49) ప్రజలు మార్గదర్శకత్వాన్ని పొందటానికి మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿37﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿38﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿39﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ ﴿40﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿41﴾

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِن بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿42﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿43﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا كُلَّمَا جَاءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُم بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿44﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿45﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿46﴾

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿47﴾

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿48﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿49﴾

(50) మేము మర్యమ్ కుమారుణ్ణి, అతని తల్లినీ ఒక సూచనగా చేశాము. వారిని ఒక ప్రత్యేక భూభాగంపై ఉంచాము. అది ప్రశాంతమైన ప్రదేశం, అందులో సెలయేళ్ళు ప్రవహించేవి. (51) ఓ ప్రవక్తలారా! పరిశుద్ధ వస్తువులను తినండి. సత్కార్యాలు చేయండి. మీరు చేసే ప్రతీదీ నాకు తెలుస్తుంది. (52) మీ ఈ సంఘం ఒకే ఒక సంఘం. నేనే మీ ప్రభువును. కనుక మీరు నాకు మాత్రమే భయపడండి.

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَىٰ
رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿50﴾
يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا
صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿51﴾
وَإِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿52﴾

ع 3 18 3

23–52 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో ఏకదైవారాధనను సాక్ష్యాధారాల ద్వారా నిరూపించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో నూహ్ జాతి ఏకదైవారాధనను తిరస్కరించిన ఫలితంగా వారిపై దైవశిక్ష అవతరించిందని, తుఫానులో వారందరూ నాశనం అయ్యారని, అదే విధంగా హూద్ జాతిపై, ఫిర్‌ఔన్ జాతిపై దైవ శిక్ష అవతరించిందని, ఎందుకంటే వారు ఏకదైవారాధనను తిరస్కరించారని, ఏకదైవారాధన వాస్తవమని, దీన్ని స్వీకరించటంలో ఇహపరాల సాఫల్యం ఇమిడి ఉందని, అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించటం అపరాధం అని, తప్పుని దీనికి పాల్పడితే ఇహపరాలు నష్టానికి గురవుతాయని వివరించబడింది.

23 : నూహ్ (అ) వృత్తాంతం పేర్కొనబడింది. దైవశిక్ష పట్ల, దైవాగ్రహం పట్ల తన జాతిని హెచ్చరించేందుకు నూహ్ (అ) ను అల్లాహ్ అతని జాతి వద్దకు ప్రవక్తగా పంపాడు (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

26: నూహ్ (అ) 950 సంవత్సరాల వరకు సందేశ ప్రచారం చేస్తూ ఉన్నారు. ఈ మార్గంలో అనేక కష్టనష్టాలను భరిస్తూ ఉన్నారు. కాని అతని జాతి దుర్మార్గం మరింత అధికమయింది. చివరకు నూహ్ (అ) "నన్ను రక్షించమని, వారిని నాశనం చేయమని" తన ప్రభువును ప్రార్థించారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

27 : అప్పుడు అల్లాహ్ తన నిర్దేశాలననుసరించి ఒక పడవను తయారు చేయమని ఆదేశించాడు. అన్నివైపుల నుండి నీళ్ళుపైకి రావటం మొదలయినప్పుడు జంతువుల నుండి, వృక్షాల నుండి జంటలుగా తీసుకొని పడవలో వెయ్యమని ఇంకా అతని కుటుంబాన్ని కూడా ఎక్కించుకోమని ఆదేశించడం జరిగింది. అంటే అతని భార్య కుమారుడు తప్ప. ఎందుకంటే దైవఅవిధేయతకు పాల్పడినందుకు తగిన శిక్ష అనుభవించాలి.

28: మీరూ మరియు ఇతర విశ్వాసులు పడవపై ఎక్కిన పిదప అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలపండి. ఎందుకంటే ఆయన మిమ్మల్ని దుర్మార్గుల నుండి కాపాడాడు. అంతేకాక, నన్ను ఒక మంచి ప్రదేశంలో దించమని శ్రద్ధాభక్తులతో దుఆ చేయండి. (తైసీరుర్రహ్మాన్) వాహనం ఎక్కిన తర్వాత దుఆ పఠించాలి. దిగినప్పుడు కూడా పఠించాలి. ఎందుకంటే నూహ్ (అ) వాహనం ఎక్కినప్పుడూ, దిగినప్పుడూ దుఆ పఠించారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

30 : విశ్వాసుల సాఫల్యంలో, అవిశ్వాసుల వినాశనంలో ఆలోచించే వారి కొరకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. మేము మానవులను మంచి చెడుల ద్వారా పరీక్షిస్తూ ఉంటాము. దీనివల్ల విశ్వాసి ఎవరో, అవిశ్వాసి ఎవరో, విధేయులు ఎవరో, అవిధేయులెవరో తేలిపోతుంది.

31 : నూహ్ జాతి తర్వాత మరో జాతిని అల్లాహ్ సృష్టించాడు. ఆద్‌జాతి అని కొందరు భావిస్తున్నారు. లేదా సమూద్ జాతి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

(53) అయితే ప్రజలు తమ ధర్మాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసుకున్నారు. ప్రతి వర్గం తమ వద్ద ఉన్న దానితోనే సంతృప్తి చెందసాగింది. (54) వారిని వారి మైకంలోనే ఒక నిర్ణీత గడువు వరకు వదలి వెయ్యండి.	فَتَقَطَّعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا ۖ كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿53﴾ فَذَرْهُمْ فِى غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿54﴾

41 : చివరకు వారి అంతంలేని దుర్మార్గం వారిని వినాశనానికి దురిచేసింది. ఒక భయంకరమైన కేక వారిని చుట్టుముట్టింది. తుఫాను సంభవించింది. తన ప్రభువు ఆదేశానుసారం వ్రేళ్ళతో సహా ఊడ్చి పారవేసేది. వారి ఇళ్ళు తప్ప మరేమీ మిగలలేదు. చచ్చి అలాగే పడివున్నారు. దుర్మార్గులపై అల్లాహ్ శాపం అవతరించుగాక!

42 : అంటే ఆద్ మరియు సమూద్ జాతి తరువాత చాలా జాతులు ఉద్భవించాయి. వీరు వారి గృహాలను, ఆస్తులను, తోటలను వినియోగించుకొని అభివృద్ధి చెందారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

43 ఏ జాతి అయినా అల్లాహ్ విధించిన గడువు ప్రకారమే జీవిస్తుంది. గడువు ప్రకారమే మరణిస్తుంది.

44 : ఆ తరువాత మేము ప్రవక్తలను వరుసగా ఒకరి వెనుక ఒకరిని పంపాము. (సూర నహ్ల్ –36) ని చూడండి. (సూరె యాసీన్ –30) ని చూడండి. (సూరె ఇస్రా – 17)ని చూడండి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

47–48 : ఇతను (మూసా (అ) మీలాంటి ఒక మానవుడే. అంతేకాక వీరు మా బానిసల జాతికి చెందినవారు. మనం అగ్రకులాల వారము. వీరు నిమ్నజాతికి చెందినవారు. అలాంటప్పుడు వీరిని దైవప్రవక్తలుగా ఎలా స్వీకరించగలం? పూర్వం కూడా దైవప్రవక్తలు మానవులు కావటం వల్ల తిరస్కరించబడ్డారు. అసలు విషయం ఏమిటంటే అవిశ్వాసుల ఆలోచనలు, అలవాట్లు ఒకేలా ఉంటాయి. దుర్మార్గులు ప్రవక్తలిద్దరినీ తిరస్కరించారు. ఫలితంగా అల్లాహ్ వారిని, వారి జాతిని సముద్రంలో ముంచివేశాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

49 : ఆ తరువాత ప్రజల మార్గదర్శకత్వం నిమిత్తం అల్లాహ్ మూసాకు తౌరాతు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇందులో ధర్మాధర్మాల ఆదేశాలు, సూచనలు ఉన్నాయి. తౌరాతు అవతరించిన తరువాత ఏ జాతినీ దైవశిక్షకు గురిచేయటం జరుగలేదు. జిహాద్ ఆదేశం ఇవ్వబడింది (ఖసస్ – 28) ని చూడండి (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

50 : అంటే ఈసా (అ) ను ఒక నిదర్శనంగా పేర్కొనటం జరిగింది. అంటే అల్లాహ్ శక్తియుక్తులను, సామర్థ్యాలను ప్రదర్శించటం జరిగింది. ఆదమ్ (అ), హవ్వాలను తల్లి, తండ్రిలేకుండా, ఈసా (అ) ను తండ్రి లేకుండా ఇతర మానవులను తల్లిదండ్రుల ద్వారా సృష్టించాడు. (అహ్సనుల్‌బయాన్)

51 : ప్రవక్తలందరినీ అల్లాహ్ ధర్మసమ్మతమైన ఆహారాన్ని తినమని, అల్లాహ్‌నే ఆరాధించమని, సత్కార్యాలే చేయమని ఉపదేశించబడింది. ఎందుకంటే మానవుని కర్మలపై ధర్మబద్ధమైన, పరిశుద్ధమైన ఆహారప్రభావం ఉంటుంది. ప్రవక్తలందరూ ఈ ఆదేశాన్ని పాటించారు. ప్రతి ప్రవక్త తన జాతి మేకలను మేపేవారని ప్రవక్త (స) తెలిపారు. మీరు కూడానా? అని ప్రశ్నిస్తే, 'అవును' అని, నేను మక్కా ప్రజల మేకలను కాచేవాడినని అన్నారు. దావూద్ (అ) తన చేతి సంపాదన తినేవారు. అబూహురైరహ్ (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు : "అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు, పరిశుద్ధతనే స్వీకరిస్తాడు. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలకు ఆదేశించిన దానినే విశ్వాసులకు కూడా ఆదేశించాడు. (బఖర : 172 ని చూడండి).(తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

52 : అంటే మీ అందరి ధర్మం ఒకే ఒక్కటి. ప్రవక్తలు వేరైనా, ప్రాంతాలు వేరైనా, భాషలు వేరైనా అందరి ధర్మం ఒక్కటే. అంటే మీరు అల్లాహ్‌నే ఆరాధించాలి. ఆయనకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరాదు, ఆయనకే భయపడాలి. ఆయన్నే వేడుకోవాలి. (అహ్సనుల్ బయాన్)

https://teluguislam.net/quran/

(55) సంపదల ద్వారా, సంతానం ద్వారా వారికి మేళ్ళు చేయటంలో (56) మేమే తొందరపడుతున్నామని వారు అనుకుంటున్నారా? అసలు విషయం వారు గ్రహించటం లేదు. (57) నిస్సందేహంగా ఎవరు తమ ప్రభువు భయంవల్ల వినయవిధేయతలు కలిగి ఉంటారో, (58) మరెవరు తమ ప్రభువు వాక్యాలను విశ్వసిస్తారో,

(59) మరెవరు తమ ప్రభువుకు భాగస్వాములను కల్పించరో, (60) మరెవరు తమ స్థోమతకు తగిన దానం చేస్తుంటారో, అయినప్పటికీ తమ ప్రభువు వద్దకు మరలిపోవలసి ఉందనే భయం వల్ల వారి హృదయాలు వణుకుతూ ఉంటాయి.

(61) ఇటువంటి వారే సత్కార్యాల వైపు పరుగులు తీస్తారు. దాన్ని గురించి పరస్పరం పోటీపడతారు. (62) మేము ఏ ప్రాణిపైనా దాని శక్తికి మించిన బరువు వేయము. మా వద్ద ఒక గ్రంథం ఉంది. అది యదార్థం పలుకుతుంది. వారు ఏమాత్రం అన్యాయానికి గురి కావటం జరుగదు. (63) కాని వారి హృదయాలు ఈ విషయం పట్ల ఏమరుపాటుకు గురై ఉన్నాయి. వారి కర్మలు కూడా సత్యానికి భిన్నంగా ఉన్నాయి. వారు వాటిని చేస్తూనే పోతున్నారు. (64) చివరికి వారిలోని భోగలాలసులను మేము శిక్షించే నిమిత్తం పట్టుకున్నప్పుడు, వారు పెడబొబ్బలు పెట్టటం మొదలెడతారు. (65) ఈనాడు మీ పెడబొబ్బలు ఆపండి. ఇక మా తరపు నుండి ఏ సహాయమూ మీకు లభించటం జరుగదు. (66) నా వాక్యాలు మీకు వినిపించబడినప్పుడు మీరు వెనక్కి తిరిగి పారిపోయేవారు. (67) అహంకారంగా అలక్ష్యంగా ప్రవర్తించేవారు. అంతేకాక అతని గురించి అసభ్యంగా పలికేవారు. (68) వారు ఏనాడూ ఈ దైవవాణిని గురించి ఆలోచించనేలేదా? లేక వారి తాతముత్తాతల వద్దకు రాని విషయాన్ని దేన్నయినా అతను తీసుకు వచ్చాడా? (69) లేక వారు తమ ప్రవక్తను ఎరుగని కారణంగా అతన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా?

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِۦ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿55﴾
نُسَارِعُ لَهُمْ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿56﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿57﴾
وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿58﴾
وَٱلَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿59﴾
وَٱلَّذِينَ يُؤْتُونَ مَآ ءَاتَوا۟ وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَٰجِعُونَ ﴿60﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ وَهُمْ لَهَا
سَٰبِقُونَ ﴿61﴾
وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَلَدَيْنَا كِتَٰبٌ
يَنطِقُ بِٱلْحَقِّ ۚ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿62﴾
بَلْ قُلُوبُهُمْ فِى غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَٰلٌ مِّن
دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَٰمِلُونَ ﴿63﴾
حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِٱلْعَذَابِ إِذَا هُمْ
يَجْـَٔرُونَ ﴿64﴾
لَا تَجْـَٔرُوا۟ ٱلْيَوْمَ ۖ إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ ﴿65﴾
قَدْ كَانَتْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَىٰٓ
أَعْقَٰبِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿66﴾
مُسْتَكْبِرِينَ بِهِۦ سَٰمِرًا تَهْجُرُونَ ﴿67﴾
أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا۟ ٱلْقَوْلَ أَمْ جَآءَهُم مَّا لَمْ يَأْتِ
ءَابَآءَهُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿68﴾
أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا۟ رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿69﴾

اَمۡ يَقُوۡلُوۡنَ بِهٖ جِنَّةٌ ؕ بَلۡ جَآءَهُمۡ بِالۡحَـقِّ
وَاَكۡثَرُهُمۡ لِلۡحَـقِّ كٰرِهُوۡنَ ﴿70﴾
وَلَوِ اتَّبَعَ الۡحَـقُّ اَهۡوَآءَهُمۡ لَـفَسَدَتِ السَّمٰوٰتُ
وَالۡاَرۡضُ وَمَنۡ فِيۡهِنَّ ؕ بَلۡ اَتَيۡنٰهُمۡ بِذِكۡرِهِمۡ
فَهُمۡ عَنۡ ذِكۡرِهِمۡ مُّعۡرِضُوۡنَ ؕ ﴿71﴾
اَمۡ تَسۡـَٔـلُهُمۡ خَرۡجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيۡرٌ ۖ وَّهُوَ خَيۡرُ
الرّٰزِقِيۡنَ ﴿72﴾
وَاِنَّكَ لَتَدۡعُوۡهُمۡ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسۡتَقِيۡمٍ ﴿73﴾
وَاِنَّ الَّذِيۡنَ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ بِالۡاٰخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ
لَنٰكِبُوۡنَ ﴿74﴾

70) లేక అతనికి పిచ్చి పట్టిందని అభిప్రాయపడు తున్నారా? వాస్తవం ఏమిటంటే అతను సత్యాన్ని తీసుకు వచ్చాడు. అయితే వారిలో చాలా మందికి సత్యమంటే ఏమాత్రం నచ్చదు.

71) ఒకవేళ సత్యమే వారి కోరికలను అనుసరించి ఉంటే, భూమ్యాకాశాలూ, వాటిలో ఉన్న సృష్టితాలు ఛిన్నాభిన్నమై ఉండేవి. వాస్తవం ఏమిటంటే మేమే వారి వాస్తవాన్ని వారి ముందుకు తీసుకు వచ్చాము. అయితే వారి వాస్తవం పట్ల వారే విముఖత చూపుతున్నారు. 72) వారిని నీవు పారితోషికం ఏదైనా అడుగుతున్నావా? నీ ప్రభువు ప్రతిఫలమే శ్రేష్టమైనది. ఆయనే అత్యంత ఉన్నతుడైన ఉపాధి ప్రదాత. 73) నిస్సందేహంగా నీవు వారిని సన్మార్గం వైపునకే ఆహ్వానిస్తున్నావు. 74) అయితే పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారు సన్మార్గం నుంచి తొలగి పోతున్నారు.

53-74 వాక్యాల వివరణలు :

వాక్యాల సంబంధం: వెనుకటి వాక్యాల్లో ప్రవక్తలను అనుసరించిన వారు ఒక సంఘంగా మారారని, వారందరూ ముస్లిములు అనిపించుకున్నారని పేర్కొనబడింది. రాబోయే వాక్యాల్లో ప్రవక్తలను తిరస్కరించినవారు, యూదులు, క్రైస్తవులు, అవిశ్వాసులు, నాస్తికులు, విగ్రహారాధకులు మొదలైన అనేక వర్గాలుగా విడిపోయారని పేర్కొనబడింది.

ఈనాడు ముస్లిములు కూడా అనేక వర్గాలుగా చీలిపోయారు. దీనికారణంగా ముస్లిములు బలహీనతకు అవమానానికి గురయ్యారు. ముస్లిములంతా ఏకం కావాలంటే, బలవంతులుగా అవ్వాలంటే ముస్లిములందరూ తమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)ను అనుసరించాలి. ప్రవక్త (స) ను అనుసరించాలంటే ఇమాముల అంధానుసరణను, వారి అభిప్రాయాలను విడిచిపెట్టాలి. కేవలం అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) మార్గాన్నే అనుసరించాలి. మన ప్రవక్త (స) ఒక్కరే. ఆయన్ని ఆదర్శమూర్తిగా అనుసరిస్తే ముస్లిములందరూ ఒకటవుతారు. కాని ఇమాములు నలుగురున్నారు. అందువల్ల ముస్లిములు కూడా నాలుగు వర్గాలుగా విడిపోతారు.

53 : అల్లాహ్ ప్రవక్తలందరికీ ఒకే ఒక్క ధర్మాన్ని ఇచ్చి పంపాడు. కాని వారు గతించిన తరువాత ప్రజలు వివిధ వర్గాలుగా విడిపోయారు. అదే విధంగా అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు అనేక వర్గాలుగా మారిపోయారు. అంతేకాక తాము అనుసరించిన దాన్నే సత్యంగా భావించారు. ఈ విధంగా వీరందరూ మార్గభ్రష్టులయ్యారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

54 : వారిని వారి స్థితిపై వదలివేయమని, వారు విశ్వసించరని, చివరకు వారి సమయం రానే వస్తుందని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు ఉపదేశించాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

55-56 : వారిని అల్లాహ్ ప్రేమిస్తున్నాడని, అందువల్లే ఇహలోకపు సుఖాలన్ని అంటే ధనం, సంతానం ప్రసాదిస్తున్నాడని వారు భావిస్తున్నారా? అయితే ఇది వాస్తవం కాదు. వారు తమ్ముతాము సరిదిద్దుకుంటారని వారికి

గడువు, అవకాశం ఇస్తున్నాడు. ఆ విషయాన్ని వారు గ్రహించటం లేదు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

57 : అంటే విశ్వాసులు విశ్వాసం కలిగి ఉన్నా, సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉన్నా సరే అల్లాహ్‌కు భయపడుతూ, వణుకుతూ ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపట్ల ఎక్కడ ఆగ్రహం చెందుతాడోనని అప్రమత్తంగా ఉంటారు.

58-59 : అంటే వారు ఎలాంటి ఉపదేశాన్నయినా, ఎలాంటి ఆదేశాన్నయినా పాలిస్తారు. లాభనష్టాలు, మంచీ చెడులు అన్నీ ఆయన వైపు నుండే అని వారి విశ్వాసం. అంటే వారు తమ ప్రభువుకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

60 : వీరు అల్లాహ్ మార్గంలో ధనం ఖర్చు పెడుతూ, అది స్వీకరించబడుతుందో లేదో అని భయపడుతూ ఉంటారు. ఎల్లప్పుడు తీర్పు దినం గురించి ఆలోచిస్తూ ఉంటారు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

62 : అంటే మానవునికి శక్తిని మించిన బాధ్యత ఇవ్వటం జరగలేదు. మా వద్ద సత్యగ్రంథం ఉంది. ఎవరికి ఎలాంటి అన్యాయమూ జరుగదు. మానవుని ప్రతి విషయం లిఖిత పూర్వకంగా ఉంది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

63 : ఇందులో అవిశ్వాసుల, విగ్రహారాధకుల గూర్చి పేర్కొనడం జరిగింది. వారి హృదయాలు ఖుర్‌ఆన్ పట్ల ఏమరుపాటుకు గురై ఉన్నాయి. వారు విగ్రహారాధనతోపాటు ఇంకా అనేక పాపాలకు పాల్పడుతున్నారు. నిర్భయంగా బహిరంగంగా పాపాలకు పాల్పడుతున్నారు. ఆ స్థితిలోనే వారికి చావు వస్తుంది. వారి కొరకు నరకశిక్ష తప్పనిసరి అవుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

64 : అంటే అవిశ్వాసులు పాపమార్గంలో చాలా దూరం పోయారు. వారికి ఇచ్చిన గడువు బద్ర్ యుద్ధంతోనే ముగిసింది. సంహరణ రూపంలో వారిని శిక్షించటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) వారిని శపించిన వెంటనే వారిపై కరువుకాటకాలు తాండవించాయి. దానికి వారు విలవిలలాడిపోయారు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

65 : వారి కేకలు, అరుపుల కారణంగా ఇహలోకంలో వారిని రక్షించడం జరుగలేదు. పరలోకంలో కూడా వారిని రక్షించేవారెవరూ ఉండరు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

67 : అంటే అవిశ్వాసులు కాబతుల్లాహ్‌లో కథలు, కబుర్లు, వినిపించుకునేవారు. అసభ్యకరమైన వ్యర్థప్రలాపాలు కూడా చేసేవారు. అంతేకాక ఖుర్‌ఆన్‌ను ప్రాచీన గాథల గ్రంథం అని తేలిగ్గా తీసుకునేవారు. అమర్యాదగా ప్రవర్తిస్తూ మంత్రాలని, మాయలని, పిచ్చివాళ్ళ కథనాలని అనేవారు. ప్రవక్త (స) గారి నామాన్ని అసభ్యకరంగా పలికేవారు. కాని ఆ తరువాత వారినే అవమానపరచి అక్కడి నుండి గెంటివేయటం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

68 : అంటే వారి తాతముత్తాలకు లభించని సన్మార్గం వీరికి లభించింది. అందుకు వారు అల్లాహ్ పట్ల కృతజ్ఞులై ఇస్లాం ధర్మాన్ని స్వీకరించాలి. (అహ్సనుల్ బయాన్)

69 : అంటే వారు ప్రవక్త (స) ను చాలా బాగా గుర్తించేవారు. ఆయన్ను సత్యవంతుడని, సత్యసంధుడని కొనియాడే వారు. (త్రైసీరుల్ ఖుర్‌ఆన్). జాఫర్ బిన్ అబీతాలిబ్ నజ్జాషీ దర్బారులో ఇలా సాక్ష్యం ఇచ్చారు: "అల్లాహ్ మాలో ఒక ప్రవక్తను ప్రభవింపజేశాడు. అతని కుటుంబాన్ని గురించి, అతని సత్యసంధతను గురించి, మాకు బాగా తెలుసు." (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

71 : సత్యం అంటే ధర్మం (దీన్) దాని నియమాలు, ధార్మిక ఆదేశాలు వారి మనోవాంఛలననుసరించి అవతరిస్తే విశ్వవ్యవస్థ తారుమారైపోతుంది. ఒకే ఒక్క దైవానికి బదులుగా అనేక దైవాలు కావాలని వారంటున్నారు. అలా జరిగితే విశ్వవ్యవస్థ సవ్యంగా ఉంటుందా? (అహ్సనుల్ బయాన్)

72 : వారి పట్ల ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయబడింది. వారి నుండి హితబోధకు పారితోషికం కూడా కోరటం లేదే,

https://teluguislam.net/quran/

وَلَوْ رَحِمْنٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِّنْ ضُرٍّ لَّلَجُّوْا
فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿75﴾
وَلَقَدْ اَخَذْنٰهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوْا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَرَّعُوْنَ ﴿76﴾
حَتّٰٓى اِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيْدٍ اِذَا
هُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ﴿77﴾ ع 4 27 4
وَهُوَ الَّذِيْٓ اَنْشَاَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ
وَالْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿78﴾
وَهُوَ الَّذِيْ ذَرَاَكُمْ فِي الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿79﴾
وَهُوَ الَّذِيْ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ
وَالنَّهَارِ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿80﴾
بَلْ قَالُوْا مِثْلَ مَا قَالَ الْاَوَّلُوْنَ ﴿81﴾
قَالُوْٓا ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ءَاِنَّا
لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿82﴾
لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَاٰبَآؤُنَا هٰذَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَآ
اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿83﴾
قُلْ لِّمَنِ الْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهَآ اِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُوْنَ ﴿84﴾

(75) ఒకవేళ మేము వారిపై దయచూపినా, ఈనాడు వారు గురయిన ఆపదను తొలగించినా, వారు తమ తలబిరుసుతనంతో పూర్తిగా అంధులైపోతారు.

(76) మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము. అయినా వారు తమ ప్రభువు ముందు వంగనూలేదు, అణుకువను చూపనూ లేదు. (77) కాని చివరకు మేము వారి కొరకు కఠినమైన శిక్షా ద్వారాన్ని తెరచినప్పుడు ప్రతి శుభం నుండి వారు నిరాశకు గురయ్యారు. (78) అల్లాహ్‌యే మీకు వినే శక్తినీ, చూసే శక్తినీ, ఆలోచించే హృదయాన్నీ ప్రసాదించాడు. కాని మీరు కృతజ్ఞతలు తెలపటం అనేది చాలా అరుదు. (79) ఆయనే మిమ్మల్ని భూమిపై వ్యాపింపజేశాడు. మరి ఆయన వైపునకే మీరు సమీకరించబడతారు. (80) జీవన్మరణాలను ప్రసాదించేదీ ఆయనే. రేయింబవళ్ళ పరిభ్రమణం ఆయన అదుపులోనే ఉంది. మీకు ఈ మాత్రం జ్ఞానం కూడా లేదా? (81) కాని వారు తమ తాతముత్తాతలు అన్న దాన్నే వల్లించారు.

(82) వారిలా అన్నారు; "మేము చచ్చి, మట్టిగా మారి, అస్థిపంజరంగా మారిన తరువాత కూడా, మేము మళ్ళీ తిరిగి లేపబడతామా? (83) మేము, ఇంతకు ముందు మా తాతముత్తాతలు ఇటువంటి వాగ్దానాలు ఎన్నో విని ఉన్నాము. ఇవి కేవలం ప్రాచీన కాలపు కట్టుకథలే." (84) వారిని ఇలా అడుగు, "మీకు తెలిసి ఉంటే చెప్పండి, ఈ భూమీ, దానిలో ఉన్నవి ఎవరివీ?"

వారికి భారంగా ఉండటానికి. మీకు జీవనోపాధి మీ ప్రభువు వద్ద నుండే లభిస్తుంది. అంతేకాక పరలోకంలో లభించేది అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైనది.ఎందుకంటే అల్లాహ్‌యే అందరికంటే గొప్ప ఆహార ప్రదాత (తైసీరుర్రహ్మాన్)

73 : అంటే వారు పరలోకాన్ని విశ్వసించటం లేదు. ఇస్లాంకు వ్యతిరేకంగా వారి హృదయాల్లో దాగి ఉన్న ఆగ్రహాన్ని అవిశ్వాసాన్ని పేర్కొనడం జరిగింది. (అహ్‌సనుల్ బయాన్) అంటే మీరు వారిని సన్మార్గం వైపు ఆహ్వానిస్తున్నారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

74 : అంటే వారు ఈ ధర్మాన్ని తిరస్కరించారు. దారి తప్పారు. మార్గభ్రష్టులయ్యారు. (తఫ్‌సీర్ ఇబ్నెకసీర్) నీవు వారికి చేసిన ఉపకారానికి వెంటనే వారు ఇస్లాం స్వీకరించి ఉండాల్సింది. కాని వారి హృదయాల్లో పరలోక విశ్వాసంలేని కారణంగా వారు స్వీకరించలేదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

https://teluguislam.net/quran/

سَيَقُوْلُوْنَ لِلّٰهِ ؕ قُلْ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿85﴾
قُلْ مَنْ رَّبُّ السَّمٰوٰتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيْمِ ﴿86﴾
سَيَقُوْلُوْنَ لِلّٰهِ ؕ قُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿87﴾
قُلْ مَنْۢ بِيَدِهٖ مَلَكُوْتُ كُلِّ شَیْءٍ وَّهُوَ يُجِيْرُ وَلَا
يُجَارُ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿88﴾
سَيَقُوْلُوْنَ لِلّٰهِ ؕ قُلْ فَاَنّٰى تُسْحَرُوْنَ ﴿89﴾
بَلْ اَتَيْنٰهُمْ بِالْحَقِّ وَاِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿90﴾
مَا اتَّخَذَ اللّٰهُ مِنْ وَّلَدٍ وَّمَا كَانَ مَعَهٗ مِنْ اِلٰهٍ اِذًا
لَّذَهَبَ كُلُّ اِلٰهٍۢ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلٰى
بَعْضٍ ؕ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۙ ﴿91﴾
عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿92﴾ ع 5 15 5
قُلْ رَّبِّ اِمَّا تُرِيَنِّیْ مَا يُوْعَدُوْنَ ۙ ﴿93﴾
رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِیْ فِی الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿94﴾
وَاِنَّا عَلٰۤى اَنْ نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقٰدِرُوْنَ ﴿95﴾
اِدْفَعْ بِالَّتِیْ هِیَ اَحْسَنُ السَّيِّئَةَ ؕ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا
يَصِفُوْنَ ﴿96﴾

(85) వారు తప్పకుండా "అల్లాహ్‌వే" అని అంటారు. మరి అటువంటప్పుడు హితబోధ స్వీకరించ రెందుకు? (86) "సప్తాకాశాలకూ, మహోన్నతమైన సింహాసనానికి ప్రభువు ఎవరు?" అని వారిని అడుగు. (87) వారు తప్పకుండా "అల్లాహ్‌యే" అని అంటారు. అప్పుడు "మరి భయభక్తులు అవలంబించరు ఎందుకు?" అని అడుగు. (88) "సమస్త విషయాల ఆధిపత్యం ఎవరి చేతుల్లో ఉంది? ఇంకా శరణు ఇచ్చేవాడెవడు? ఆయనకు వ్యతిరేకంగా శరణు ఇవ్వగలవాడెవ్వడు? మీకు తెలిస్తే చెప్పండి" అని వారిని అడుగు.

(89) వారు తప్పకుండా "అల్లాహ్‌యే" అని అంటారు. "అటువంటప్పుడు మీరెలా మోసానికి గురవుతున్నారు" అని వారితో అను. (90) మేము సత్యాన్ని వారి ముందుకు తీసుకు వచ్చాము. వారే అసత్యం పలికేవారు. (91) అల్లాహ్ ఎవరినీ తన సంతానంగా చేసుకోనూ లేదు, ఆయనతో పాటు మరో ఆరాధ్యుడూ లేడు. అదే గనుక జరిగితే ప్రతి ఒక్క దేవుడు తన సృష్టిని తీసుకొని వేరుపడి పోయేవాడు. అంతేకాక ఒకరిపై ఒకరు దండయాత్రలు చేసుకునేవారు. వారు కల్పించే విషయాలకు ఎటువంటి సంబంధమూలేని పరిశుద్ధుడు అల్లాహ్, (92) రహస్యంగా ఉన్న దానినీ, బహిరంగంగా ఉన్న దానినీ ఎరిగినవాడు, వారు దైవత్వంలో సాటి కల్పించే భాగస్వామ్యానికి ఆయన అతీతుడు. (93) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా ప్రార్థించు, "ఓ ప్రభూ! వారికి హెచ్చరించబడిన శిక్షను నా కళ్ళముందే నీవు అమలుపరిచినట్లయితే, (94) నా ప్రభూ! దయచేసి నన్ను ఈ దుర్మార్గులలో చేర్చకు, (95) నిస్సందేహంగా మేము దేన్ని గురించి వారిని హెచ్చరించామో, దానిని నీ కళ్ళముందే అమలు పరచగల సకల శక్తి సామర్థ్యాలు కలిగి ఉన్నాము." (96) ఓ ప్రవక్తా! చెడును మంచి పద్ధతి ద్వారా నివారించు. వారు కల్పిస్తున్నవన్నీ మాకు బాగా తెలుసు.

وَقُلْ رَّبِّ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزٰتِ الشَّيٰطِيْنِۙ ﴿97﴾
وَاَعُوْذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَّحْضُرُوْنِ ﴿98﴾
حَتّٰٓى اِذَا جَآءَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
ارْجِعُوْنِۙ ﴿99﴾
لَعَلِّىْٓ اَعْمَلُ صَالِحًا فِيْمَا تَرَكْتُ كَلَّا ؕ اِنَّهَا كَلِمَةٌ
هُوَ قَآئِلُهَا ؕ وَمِنْ وَّرَآئِهِمْ بَرْزَخٌ اِلٰى يَوْمِ
يُبْعَثُوْنَ ﴿100﴾
فَاِذَا نُفِخَ فِى الصُّوْرِ فَلَاۤ اَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
وَّلَا يَتَسَآءَلُوْنَ ﴿101﴾
فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿102﴾
وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا
اَنْفُسَهُمْ فِىْ جَهَنَّمَ خٰلِدُوْنَ ۚ ﴿103﴾
تَلْفَحُ وُجُوْهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيْهَا كٰلِحُوْنَ ﴿104﴾
اَلَمْ تَكُنْ اٰيٰتِىْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا
تُكَذِّبُوْنَ ﴿105﴾
قَالُوْا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
ضَآلِّيْنَ ﴿106﴾
رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا مِنْهَا فَاِنْ عُدْنَا فَاِنَّا ظٰلِمُوْنَ ﴿107﴾
قَالَ اخْسَئُوْا فِيْهَا وَلَا تُكَلِّمُوْنِ ﴿108﴾
اِنَّهٗ كَانَ فَرِيْقٌ مِّنْ عِبَادِىْ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اٰمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ۚۖ ﴿109﴾
فَاتَّخَذْتُمُوْهُمْ سِخْرِيًّا حَتّٰٓى اَنْسَوْكُمْ ذِكْرِىْ
وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُوْنَ ﴿110﴾

(97) ఇలా ప్రార్థించు, "ఓ నా ప్రభూ! షైతానుల
ప్రేరణల నుండి నేను నిన్ను శరణు కోరుతున్నాను.
(98) నా ప్రభూ! అసలు అవి నా వద్దకు రాకుండా
ఉండేందుకు నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను."
(99) చివరకు వారిలో ఎవరికైనా మరణం సంభవిస్తే
ఇలా అంటారు; "నా ప్రభూ! నన్ను త్రిప్పి పంపివేయి.
(100) నేను వదలి వేసిన సత్కార్యాల్ని చేసివేస్తాను."
ఎంతమాత్రం కాదు. వాడు పలుకుతున్నది కేవలం
నోటి మాటే. ఇప్పుడు ఈ అందరి వెనుక ఒక గోడ
అడ్డంగా ఉన్నది. అది పునరుత్థాన దినం వచ్చే వరకు
ఉంటుంది. (101) శంఖం ఊదబడిన వెంటనే వారి
మధ్య ఎలాంటి బంధుత్వమూ ఉండదు. పరస్పరం
పరామర్శించుకోవటమూ ఉండదు. (102) అప్పుడు
ఎవరి త్రాసు పళ్ళాలు బరువుగా ఉంటే వారే సాఫల్యం
పొందుతారు. (103) మరెవరి త్రాసుపళ్ళాలు తేలికగా
ఉంటాయో, వారే తమ్ము తాము నష్టానికి
గురిచేసుకునేవారు, నరకంలో శాశ్వతంగా
ఉండేవారూను. (104) అగ్ని వారి ముఖాల చర్మాన్ని
తిని వేస్తుంది. వారి దవడలు బయటపడతాయి.
(105) "నా ఆదేశాలు మీకు వినిపించబడేటప్పుడు
వాటిని ధిక్కరించిన వారు మీరేకదా?"
(106) వారిలా అంటారు, "ఓ మా ప్రభూ! మా
దురదృష్టం మమ్మల్ని కప్పివేసింది. నిస్సందేహంగా
మేము మార్గభ్రష్టతకు గురయ్యాము. (107) ఓ మా
స్వామి! మమ్మల్ని ఇక్కడి నుండి బయటకి తీయి.
దీని తరువాత కూడా మేము ఇలా చేస్తే నిజంగా
మేము దుర్మార్గులమే". (108) అప్పుడు "ఇందులోనే
పడి ఉండండి, నాతో మాట్లాడకండి" అని అల్లాహ్
అంటాడు. (109) నా దాసులు నన్ను "మా ప్రభూ!
మేము విశ్వసించాము, మమ్మల్ని క్షమించు. మాపై
దయచూపు, నీవు అందరికంటే గొప్ప కరుణా
మయుడవు." (110) అని ప్రార్థించినప్పుడు వారిని
పరిహాసాలాడింది మీరే కదా? చివరికి వారిపట్ల
మీ పరిహాసం నన్ను సయితం మరచి పోయేలా
చేసింది. మీరు వారిని నవ్వులపాలు చేస్తూనే
ఉన్నారు.

اِنِّیْ جَزَیْتُهُمُ الْیَوْمَ بِمَا صَبَرُوْۤا ۙ اَنَّهُمْ هُمُ
الْفَآىِٕزُوْنَ ﴿111﴾
قٰلَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِی الْاَرْضِ عَدَدَ سِنِیْنَ ﴿112﴾
قَالُوْا لَبِثْنَا یَوْمًا اَوْ بَعْضَ یَوْمٍ فَسْـَٔلِ الْعَآدِّیْنَ ﴿113﴾
قٰلَ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا قَلِیْلًا لَّوْ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُوْنَ ﴿114﴾
اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنٰكُمْ عَبَثًا وَّاَنَّكُمْ اِلَیْنَا
لَا تُرْجَعُوْنَ ﴿115﴾
فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ رَبُّ
الْعَرْشِ الْكَرِیْمِ ﴿116﴾
وَمَنْ یَّدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۙ لَا بُرْهَانَ لَهٗ بِهٖ ۙ فَاِنَّمَا
حِسَابُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ؕ اِنَّهٗ لَا یُفْلِحُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿117﴾
وَقُلْ رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَیْرُ الرّٰحِمِیْنَ ﴿118﴾ 6 ع 26 6

(111) ఈనాడు నేను వారి సహనానికి తగిన ప్రతిఫలం ఇచ్చాను. నిస్సందేహంగా వీరే సాఫల్యం పొందినవారు. (112) అల్లాహ్ వారిని ఇలా అడుగుతాడు, ''భూలోకంలో మీరు ఎన్ని సంవత్సరాలు ఉన్నారో చెప్పండి.'' (113) అప్పుడు వారు ఇలా అంటారు, "మేము ఒక రోజో లేక రోజులో కొంత భాగమో ఉన్నాము లెక్కలు తెలిసే వారిని అడగండి." (114) అప్పుడు ఇలా అనటం జరుగుతుంది, "స్వల్ప కాలమే మీరు ఉన్నారు. మీరు ఈ విషయాన్ని అప్పుడు తెలుసుకొని ఉంటే ఎంతో బాగుండేది! (115) మేము మిమ్మల్ని అనవసరంగా పుట్టించామని, మా వైపునకు ఎన్నడూ మీరు మరలి రారని మీరు భావించారా!" (116) అల్లాహ్ మహోన్నతుడు, వాస్తవ చక్రవర్తి, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేనేలేడు. గౌరవోన్నతమైన సింహాస నానికి స్వామి. (117) అల్లాహ్‌తోపాటు మరో ఆరాధ్యుడ్ని వేడుకునేవారి విచారణ వారి ప్రభువు వద్ద జరుగుతుంది. ఇటువంటి అవిశ్వాసులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందలేరు. (118) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా ప్రార్థించు, "ఓ నా ప్రభూ! మన్నించు, కరుణించు, ఎందుకంటే నీవే అందరికంటే గొప్ప కరుణామయుడవు."

75-118 వాక్యాల వివరణలు :

వాక్యాల సంబంధం: అవిశ్వాసులు గర్వం వల్ల, అహంకారం వల్ల మహాప్రవక్త (స) సందేశాన్ని తిరస్కరించారని వెనుకటి వాక్యాల్లో పేర్కొనడం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో ప్రవక్త (స) ను అనుసరించేవారు పుణ్యాత్ములని, ప్రవక్త (స) ను తిరస్కరించినవారు పాపాత్ములని తీర్మానించబడింది. ఇంకా తీర్పుదినం తప్పకుండా వస్తుందని, విచారించడం జరుగుతుందని పేర్కొనబడింది. ప్రవక్త (స)ను అనుసరించినవారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. ఆయన్ని తిరస్కరించి, పాపకార్యాలు చేసినవారు నరకంలోనికి ప్రవేశిస్తారు. తీర్పుదినం తప్పకుండా వస్తుంది. దీనివల్ల ఎవరు విధేయత పాటించారో, మరెవరు అవిధేయతకు పాల్పడ్డారో, ఎవరు మంచివారో, మరెవరు చెడ్డవారో, ఎవరు అల్లాహ్ కారుణ్యానికి అర్హులో, మరెవరు ఆగ్రహానికి అర్హులో ఆనాడు తేలిపోతుంది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం:

75 : అవిశ్వాసుల స్థితిని పేర్కొనటం జరిగింది. వారి కష్టాలను దుఃఖాలను దూరం చేసి వారికి ఖుర్ఆన్ గురించి స్పష్టంగా తెలియపరచినా, వారు దాన్ని ఎంతమాత్రం స్వీకరించరు. అవిశ్వాసంలోనే మగ్గుతూ ఉంటారు అన్‌ఫాల్ :8-23 చూడండి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

76 : ఇక్కడ శిక్ష అంటే పరాజయం. అవిశ్వాసులు బద్ర్ యుద్ధంలో పరాజయం చవిచూశారు. ఇందులో 70

మంది అవిశ్వాసులు హతమార్చబడ్డారు. లేదా ప్రవక్త (స) శాపం వల్ల తాండవించిన కరవుకాటకాలు. ప్రవక్త (స) ఇలా శపించారు; "ఓ అల్లాహ్ ! యూసుఫ్ (అ) కాలంలో 7 సంవత్సరాలు కరవు తాండవించినట్లు, వీళ్ళపై కూడా కరవును అవతరింపజేసి నాకు సహాయం చేయి." (బుఖారి). కరవు తాండవించింది. అబూసుఫియాన్ ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి అల్లాహ్ను తమపై దయచూపమని ప్రార్థించమని విన్నవించుకున్నాడు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

77 : అల్లాహ్ తన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేస్తున్నాడు. మానవుడు తనకు ఇవ్వబడిన అనుగ్రహాలను ఉపయోగించి, ఏకదైవారాధనకు సాక్ష్యం ఇస్తున్న సృష్టిలోని అసంఖ్యాకమైన సూచనలను పరికిస్తే అల్లాహ్ ఒక్కడే సృష్టికర్త అనీ, పాలకుడు అనీ తెలిసిపోతుంది. కాని పరిస్థితి దీనికి భిన్నంగా ఉంది. అనుగ్రహాలను పెంచేకొద్దీ కృతజ్ఞతాభావం తగ్గుముఖం పట్టింది. (యూసుఫ్ – 103ని చూడండి) (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

79 : ఇందులో అల్లాహ్ శక్తియుక్తులను గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. మిమ్మల్ని పుట్టించి అన్ని వైపులా వ్యాపింపజేశాడు. మీ రంగులు, అలవాట్లు, ఆచారాలు, భాషలు, అన్నీ వేరుగా ఉన్నాయి. ఒక సమయం వస్తుంది. అప్పుడు అల్లాహ్ మీ అందరినీ ఒకచోట సమీకరిస్తాడు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

80 : జీవితం ప్రసాదించేవాడూ, మరణం ప్రసాదించేవాడు అల్లాహ్యే. రాత్రీపగలు ఆయన అధీనంలోనే ఉన్నాయి. (యాసీన్ – 40ని చూడండి). ప్రతి వస్తువు ఆయనకు విధేయత చూపుతుంది. ఈ మాత్రం జ్ఞానం లేకపోవటం కూడా విచారకరం. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

81 : తెరపడిన హృదయం గలవారు ఎలాంటి సాక్ష్యాన్ని, నిదర్శనాన్ని నమ్మరు. అందువల్ల సాక్షాధారాలన్నింటినీ, నిదర్శనాలన్నింటినీ తెలియపరిచిన తరువాత కూడా పూర్వీకుల్లా వీరు తిరస్కరించారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

83 : అంటే ఎన్నో యుగాలుగా మరణానంతర జీవితం గురించి వాగ్దానం చేయబడుతుంది. కాని ఇంతవరకు ఇలా జరుగలేదు. అంటే ఇవన్నీ వాస్తవం లేని కథలు అని అనేవారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

84 : అంటే ఒకవేళ ఓ ప్రవక్తా! నీవు వారిని భూమి, దానిపై ఉన్న ప్రతి వస్తువుకూ ప్రభువు ఎవరు? అని వారిని ప్రశ్నిస్తే వారు తప్పకుండా 'అల్లాహ్' అని సమాధానం ఇస్తారు. మరి మిమ్మల్ని మొదటిసారి సృష్టించినవాడికి, రెండవసారి సృష్టించడం సాధ్యం కాదా! ఎంత విచిత్రంగా ఉన్నాయి మీ మాటలు? (తైసీరుర్రహ్మాన్)

85 : మీరు ప్రవక్తను మాంత్రికుడని, మంత్రాలకు గురియ్యాడని ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నారు. అదే సమయంలో అధికారం అంతా అల్లాహ్దే అని కూడా విశ్వసిస్తూ ఉన్నారు. సృష్టికర్త. పాలకుడు, ప్రభువు అన్నీ అల్లాహ్యే అని కూడా విశ్వసిస్తున్నారు. మరి ఈ ఇతర ఆరాధ్యులు ఎక్కడి నుండి దిగి వచ్చారు? (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

86–87 : సప్తాకాశాలకూ, మహా సింహాసనానికి ప్రభువు ఎవరు అని వారిని అడగమని ఆదేశించడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : "అల్లాహ్ ఔన్నత్యం చాలా గొప్పది. ప్రవక్త (స) తన చేతితో ఒక గోపురంలా చేసి అల్లాహ్ సింహాసనం ఆకాశాలపై ఇలా ఉంది." (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

88 : అంటే అల్లాహ్ మాత్రమే సృష్టికర్త అని, ప్రభువు అని, పాలకుడని, ఆహార ప్రదాత అని వారు సాక్ష్యం ఇస్తారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

89 : అంటే వారు వారిని ఎందుకు పూజిస్తారంటే అల్లాహ్ వీరికి కూడా కొంత దైవత్వాన్ని ప్రసాదించాడని, వీరి ద్వారా మనం అల్లాహ్ సాన్నిహిత్యం పొందగలమని భావిస్తూ ఉంటారు. ఇలాంటి విశ్వాసాన్నే ఈనాటి బిద్అతీలు కూడా అవలంబిస్తున్నారు. అందువల్లే వారు మృతి చెందిన వారిని వేడుకుంటూ ఉంటారు. వారికి మొక్కుబడులు చెల్లిస్తూ ఉంటారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

90 : ఆయన తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధ్యులు కారని అల్లాహ్ ముందే ప్రకటించి ఉన్నాడు. దీనికి సంబంధించిన సాక్ష్యాధారాలన్నీ ముందుంచటం జరిగింది. అయినప్పటికీ అవిశ్వాసులు అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పిస్తున్నారు. ఇది వారి కల్పితమే (తైసీరుర్రహ్మాన్)

91 : ఒకవేళ అల్లాహ్‌కు సంతానమే ఉంటే, తల్లిదండ్రుల నుండి సంతానం వేరైనట్లు వేరైపోయేవారు. పరస్పరం అధికారం కోసం విభేదాలు, యుద్ధాలు జరిగి ఉండేవి. ఫలితంగా విశ్వవ్యవస్థ అంతా తారుమారై ఉండేది. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

92 : ఈ వాక్యంలో వీరు కల్పిస్తున్న వాటన్నిటికీ అల్లాహ్ అతీతుడని విశదపర్చబడింది. ఆయనకు సంతానమూ లేదు. సహవర్తులూ లేరు. ఆయనే గోచర అగోచరాలను ఎరిగినవాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

93 : కష్టాలు, నష్టాలూ, దుఃఖాలు ఎదురైనప్పుడు ఈ దుఆ చేయమని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించడం జరిగింది. "రబ్బీ ఫలా తజ్అల్నీ ఫిల్ ఖౌమిజ్జాలిమీన్." (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

95 : ఖురైషులను హెచ్చరించబడుతున్న దైవశిక్షను మేము ఏ సమయాన్నయినా అవతరింపజేయగలము. అయితే వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ దాని నిర్ణీత సమయం వరకు వేచి ఉంటున్నాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

97-98 : అవిశ్వాసులను క్షమించి వదలి వేయమని బోధిస్తూ, ప్రవక్త (స)ను, ముస్లిములను షైతాను యొక్క కుట్రల నుండి రక్షించుకునే మార్గాన్ని అల్లాహ్ తెలుపుతున్నాడు. అంటే ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్‌ను షైతాన్ కీడు నుండి రక్షణ కోరమని బోధిస్తున్నాడు.

అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ర్ బిన్ ఆస్ (రజి) ఉల్లేఖనం : "ప్రవక్త (స) తన అనుచరులకు రాత్రి నిద్రపోయేటప్పుడు ఈ దుఆ పఠించమని బోధించేవారు. దీనివల్ల నిద్రావస్థలో షైతాన్ కుట్రలకు గురికారు. "నేను అల్లాహ్ పేరుతో పడుకుంటున్నాను. అల్లాహ్ సంపూర్ణ వచనాలన్నిటి ద్వారా ఆయన ఆగ్రహాన్నుండి, ఆయన శిక్షల నుండి, ఆయన దాసుల కీడు నుండి మరియు షైతాన్ యొక్క ప్రేరణల నుండి శరణు కోరుతున్నాను. మరియు వారు నా దగ్గరికి రావటాన్నుండి కూడా శరణు కోరుతున్నాను." (ఇమామ్ అహ్మద్ అబూదావూద్ తిర్మిజి) (తైసీరుర్రహ్మాన్)

అందువల్లే ప్రవక్త (స) ప్రతి పని అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభించాలని ఉపదేశించారు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ జ్ఞాపకం షైతాన్‌ని దూరం చేస్తుంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

99 : అవిశ్వాసుల, పాపాత్ముల మారణావస్థను గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. మరణం సంభవించినప్పుడు మరల ఇహలోక జీవితంలోనికి తిరిగి రావాలని తమ్ముతాము సరిదిద్దుకోవాలని కోరుతారు. కాని అది ఎంతమాత్రం సాధ్యం కాదు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

100 : కాని వారి ఈ కోరిక ఎంతమాత్రం సాధ్యం కాదని, వారిని నరకంలో త్రోసివేయటం జరుగుతుందని, ఒకవేళ వారిని పంపినా, తిరిగి ఆ విధంగానే ప్రవర్తిస్తారని, ఈ విధంగా వారు అసత్యులుగానే మిగిలిపోతారని పేర్కొనబడింది (అల్ అన్ఆమ్ -68) (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

101 : అంటే ఇది రెండవసారి ఊదబడే శంఖం. మహ్షర్ మైదానం పరిస్థితి చాలా భయంకరంగా ఉంటుంది. ఆ తరువాత వారు పరస్పరం గుర్తుపడతారు. కలసి కబుర్లు చెప్పుకోవటం కూడా జరుగుతుంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

102 : పుణ్యాల త్రాసు వంగినవాడు సాఫల్యం పొందుతాడు. నరకం నుండి తప్పించుకుంటాడు. అతడు కోరినదంతా లభిస్తుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

104 : ముఖం గురించి ఎందుకు పేర్కొనబడిందంటే, తల శరీర భాగాలన్నిటిలో చాలా ప్రధానమైనది. నరకాగ్ని శరీరాన్నంతా చుట్టుముట్టి ఉంటుంది. పెదవులు దంతాలకు వస్త్రాలు వంటివి నరకాగ్ని వీరిని కాల్చిన పిమ్మట పళ్ళు బయటపడతాయి. దీనివల్ల మానవశరీర ఆకారం అందవికారంగా, భయంకరంగా మారిపోతుంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

105 :వారిని శిక్షించటంతోపాటు, చీవాట్లు పెట్టటం కూడా జరుగుతుంది. మా ప్రవక్త (స) మీకు మా వాక్యాలను పఠించి వినిపించలేదా? కాని మీరు అతన్ని తిరస్కరిస్తూ వచ్చారు అని చీవాట్లు పెట్టటం జరుగుతుంది. అప్పుడు ఆ అవిశ్వాసులు మా దౌర్భాగ్యం మమ్మల్ని పట్టుకుంది. మేము ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో నిమగ్నమై ఉండేవారం. సన్మార్గానికి దూరమైపోయాము. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

108 : పరలోక జీవితం కంటే ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఎంతో స్వల్పమయినది. కాని ఈ వాస్తవాన్ని మీరు ఇహలోకంలో గుర్తించలేదు. గుర్తించి ఉంటే మీరూ విశ్వాసుల్లా సాఫల్యం పొందేవారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

110 : మా దాసులు మమ్మల్ని ప్రార్థించినప్పుడు మీరు వారిని హాస్యానికి గురిచేసేవారు. వారి ప్రార్థనలను హీనంగా చూసేవారు. వారిని ఎగతాళి చేసేవారు. పరస్పరం కళ్ళతో సైగ చేసేవారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

111 : ప్రపంచంలో విశ్వాసులు ధార్మిక ఆదేశాలను, ఆజ్ఞలను పాటించినప్పుడు అజ్ఞానులు, నీచులు వారిని ఎగతాళి చేసేవారు. స్వల్ప విశ్వాసంగలవారు వారి పరిహాసానికి ప్రభావితులై ధార్మిక ఆదేశాలకు దూరంగా మెలిగేవారు. అయితే కొందరు మాత్రం వీటిని పట్టించుకోకుండా దైవాదేశాలను పాటించేవారు. తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ వీరిని గొప్ప ప్రతిఫలంతో సత్కరిస్తాడు. ఇంకా వారికి సాఫల్యం ప్రసాదిస్తాడు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

116-117 : మీరు చేసిన పెద్ద పొరపాటు ఏమిటంటే ఈ వాస్తవాన్ని కల్పితంగా భావించారు. అల్లాహ్ అవిధేయతకూ, ఆయన ఆరాధనకూ దూరంగా ఉండేవారు. ప్రాపంచిక జీవితంలో దైవభీతి, భయభక్తులతో ఉంటే ఈనాడు సాఫల్యం మిమ్మల్ని వరించేది. (తఫ్సీరుల్ ఇబ్నెకసీర్)

118 : అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఇలా ప్రార్థించమని ఆదేశించాడు. “ఓ అల్లాహ్! మా పాపాలు క్షమించు, మా పాపాలను బహిర్గతం చేయకు, మాకు సన్మార్గం ప్రసాదించు, ఇంకా మమ్మల్ని సత్కార్యాలు చేసే భాగ్యం ప్రసాదించు.”